

UNG FAXE

NYHEDSBREV

DECEMBER 2019

LIKE OS HER: [HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/UNGFAXE/](https://www.facebook.com/ungfaxe/)

GODT NYTÅR FRA UNGDOMSSKOLEN

Kære alle sammen!

Et tilbageblik på et godt 2019:

10. klasse

Vi har haft succes med vore nye 10. klasser: Gym10-klassen, Erhvervs-klassen, samt klar-parat-klassen. Eleverne har haft mulighed for at "snuse" til ungdomsuddannelserne, før de for alvor skal tage deres endelige uddannelsesvalg.

Vi er gået i gang med plankægning- en af det nye skoleår 2020/21, hvor vi opretter en ny linje, som hedder international10. Den vil indeholde en masse sprog som for eksempel spansk, engelsk samt tysk og international økonomi, historie og kultur. Man skal også en tur til Bruxelles for at besøge EU.

Heltidsundervisning

Heltidsundervisning har stået uden fast afdelingsleder siden august 2019, fra d.1. januar har vi kunnet sige velkommen til Rikke, som kommer fra Karisefonden. Rikkens første opgave er "Børn i fællesskab" og at se på heltiden for at vi kan gøre det

endnu bedre for de unge. Heltiden skal for første gang i mange år på studietur.

Jeg er blevet midlertidigt konstitueret skoleleder for Øst-skolerne. Jeg vil blandt andet bruge det til at få ungdomsskolen tættere på folke-skolerne, så ungdomsskolen kan være med til at løfte eleverne i folkeskolerne. Det bliver spændende, at se hvor langt, vi når i dette halve år.

Klub- og fritid

Byrådet har i slutningen af 2019 vedtaget en ny klubstruktur, der gælder for 2020. Vi er i fuld gang med at implementere de sidste ting. De nye klubber kommer til at ligge i Faxe Ladeplads, Faxe og Haslev. I de tidligere klubber i Dalby, Rønnede og Karise.

Mellem jul og nytår sad jeg sammen med min datter på 11 år og læste "Ridderne om det Runde Bord". Ridderne skulle leve op til særlige normer, som passer godt til de normer, vi forventer, at ledere og medarbejdere i dag skal leve op til.

Ridderne måtte nemlig ikke myrde, ikke begå forræderier, skulle udvise barmhjertighed, passe på de svage i samfundet og ikke komme i skænderi på grund af kærlighed eller materielle værdier.

Min datter og jeg snakkede om hvordan det ville lyde i dag, og vi kom frem til følgende:

Vi må ikke tale grimt om hinanden
Vi skal være generøse og give kærlighed til alle
Vi skal passe på vores hinanden
Vi skal ikke slås på grund af penge

Med disse tanker går ungdomsskolen og øst-skolen ind i det nye år. Tilbage er der blot at sige: Mange tak for det forgangne år til alle kollegaer og samarbejdspartnere. Vi glæder os til 2020.

godt nytår,

Tim Skeel Zwiler
Skoleleder i Faxe
//UNG FAXE

INDHOLD

Nye kræfter i Ung Faxe.....	3
FNs 17 verdensmål på tværs af Ung Faxe.....	5
FNs 17 verdensmål og delmål til Mål 3.....	8
Ny Klubstruktur - hvor skal vi hen du?.....	10
Åbent hus i 10. klasse.....	11
De fantastiske fire.....	12
Bliv fritidsunderviser.....	13
Fritidsundervisningens rolle før og nu.....	14
Temaeftermiddag om ordblindhed.....	15
Elevrådet.....	16
Kulturel og oplevelsesrig studietur.....	17
FNs 17 verdensmål og delmål til Mål 4.....	19

NYE KRÆFTER I UNG FAXE

Hvad gør det attraktivt at gå på Ung Faxe? De unge ser frem til klasser der peger ind i deres fremtidige ungdomsuddannelser, fede valgfag og studietur. De bliver ikke skuffede og det er der én helt central grund til: Menneskerne bag Ung Faxe.

Det sidste år har vi fået et fantastisk hold af nye medarbejdere, og du får lov til at møde dem lige her:

HEIDI

Heidi er 42 år og har været uddannet pædagog i 18 år og har været en central del af Ung Faxes Heltidsundervisning siden d. 1. marts 2019.

Heidi kommer fra dagtilbudsområdet, og har budt ind med en pædagogisk vinkel, der giver vores elever en kærligkommen ny vinkel på dem selv som unge, der kan og vil gå i skole. Ikke for andre, men for dem selv, og med Heidis hjælp vokser modet på skoleliv og troen på egne evner. Heidis egne refleksioner på sit nye arbejdsliv i Ung Faxe lyder: "Jeg er rigtig glad for, at arbejde her på Ung Faxe og lære om, hvordan unge menneskers verden er i dag; specielt for de unge der har haft en svær skolegang og mange skoleskift i deres liv.

Det er ikke fordi, at jeg ikke har hørt om disse problemstillinger i mit pædagogiske felt, men jeg har aldrig arbejdet med dem, da jeg har arbejdet på daginstitutionsområdet i 17 år.

Jeg har allerede fået en god viden ift. unge på den korte tid jeg har arbejdet i Heltidsundervisningen. En viden der er med til at sætte rammer for mit faglige pædagogiske arbejde i dagligdagen med disse unge mennesker. Et arbejde, der for mig er meget værdifuldt og som giver mig glæde og motivation til, at støtte/vejlede disse unge mennesker det bedste jeg kan i hverdagen.

Jeg er glad for det relationsarbejde jeg har fået opbygget med de unge og deres familier. Det har ført til, at jeg er kommet tæt på familierne, og de udfordringer de står overfor i hverdagen, hvilket jeg synes er rigtig spændende og udfordrende for mit arbejde.

At arbejde med disse unge mennesker og være en del af deres liv og hverdag er meget livsbekræftende for mig som pædagog og menneske, og jeg har fået kendskab til en helt ny verden via dette job.

REBECCA

Rebecca er 39 år og kommer oprindeligt fra Honduras i centralamerika. Hendes mand, deres to børn på 12 og 14 år og hende selv er netop vendt tilbage efter næsten 11 år i udlandet, da hendes mand arbejdede for FN.

Rebecca er udadvendt, venlig, altid klar til at give en hjælpende hånd og er en fornøjelse at samarbejde med. Om sig selv siger hun:

"Jeg er uddannet inden for offentlig administration og HR, men har mest arbejdet som sprog lærer.

Jeg begyndte med at undervise voksne i spansk og siden 2008 har jeg været bosat i Sydafrika og USA. Det har været en sproglig og kulturel rejse, og det er en vigtig del af det jeg tager med mig som underviser. Jeg benytter mig meget af musik, video og andre IT redskaber i undervisningen, da jeg synes, at det er gode redskaber til at fange og fastholde elevernes opmærksomhed. Jeg ser gerne, at eleverne fx etablerer deres egen Youtubekanal som de anvender til at fremvise deres læring, især på engelsk. Min ypperligste opgave som lærer er at hjælpe eleverne til at udnytte deres fulde potentialer.

NADEEM

Nadeem Nawabi er lærer både i 10. klasse og Heltidsundervisning, og en skøn inspiration med de nyeste metoder fra seminarier. Om sig selv skriver han:

Jeg er nyuddannet lærer og har tidligere arbejdet som lærervikar på en specialske i Ringsted, hvor jeg også bor.

Udover at arbejde ved UngFaxe, arbejder jeg også ved

NYE KRÆFTER I UNG FAXE FORTSAT...

Ringsted Ungdomsskole som klubmedarbejder, samt unge- og klubrådsambassadør.

Jeg er uddannet i linjefagene dansk, historie og idræt. I min undervisning gør jeg fagene vedkommende og eleverne nysgerrige. Jeg skaber et alternativ læringsrum, som understøtter og udvikler eleverne på deres forskellige læringsstile.

Derudover har jeg stort fokus på at integrere IT-udstyr såsom smartphones og computer, for derved konstruktivt at medvirke til elevernes digitale dannelse.

LOUISE

Louise Gerhøj er vores nyeste skud på stammen. Hun bor i Borup og er uddannet lærer med linjefagene Matematik, Biologi og Fysik/Kemi fra Vordingborg seminarium i 2014.

Louise er meget nærværende og rolig omkring eleverne, og har forståelse for at arbejde med differentieret undervisning, der tilgodeser den enkelte elevs behov. Om sig selv fortæller Louise:

“Jeg brænder for mine fag og sætter stor pris på samarbejde og godt humør. Jeg kommer til at bidrage med hovedsageligt matematikundervisning, men også linjefag (lige nu i mad), boost og fredagscafe.

I min fritid deler jeg en hest med min mor, som jeg tager mig af et par gange om ugen. Jeg er vild med at stå i køkkenet og nyder i særdeleshed at bage og på den måde at udfolde mig kreativt. Derudover spiller jeg computer sammen med min kæreste og mine venner.

Eleverne møder en jordnær, velovervejet og engageret lærer. Jeg er ambitiøs på mine og elevernes vegne, og har tiltro til, at vi alle præsterer det bedste vi kan. Jeg møder eleverne i øjenhøjde, med en forståelse og udgangspunkt i, hvor de er.

Jeg anerkender eleverne i deres processer, og ligevægter både udfordringer og succeser.

CECILIE OG JULIE

Fra 1. december 2019 slår Cecilie og Julie deres folder på Ung Faxe. Julie har sin skole- og fritidspraktik i Heltidsunder-

visning og Cecilie sin i 10. klasse. De vil begge indgå i vores team til og med d. 29. maj 2020 ud fra de to overordnede temaer; "udvikling og læringsrum" og "samarbejde og udvikling".

I Nyhedsbrevet der udkommer til juni, kan du læse om, hvorfor de valgte Ung Faxe? Du kan endvidere læse om deres oplevelser under praktikken, og hvad de tager med sig efter endt praktik. Om sig selv skriver Cecilie og Julie:

Mit navn er Cecilie og er 23 år, og jeg kommer fra Faxe. Jeg starter hos jer d. 2. december 2019 og skal være der frem til d. 29. maj 2020. Dette er min 3. praktik. Jeg er pædagogstuderende fra professionshøjskolen Absalon i Vordingborg. Jeg er næsten lige kommet tilbage efter at have været på barsel. Så min fritid bruger jeg for det meste sammen med min søn og min mand.

Mit navn er Julie Tofte. Jeg er 25 år, og bor i Haslev med min kæreste. Jeg er pædagogstuderende i Vordingborg, og skal være i anden praktik hos jer fra d. 2. december til d. 29. maj 2020.

Af Chanda Sonne
//Konsulent, UNG FAXE

FNS 17 VERDENSMÅL PÅ TVÆRS AF UNG FAXE

Den 5. september tog personalet fra Heltidsundervisning og 10. klasse afsted til Odense for at deltage i Ungdomsringen og Ungdomsskoleforeningens konference om FNs 17 verdensmål. Det blev en dag med spændende oplæg, workshops, og allerede inden konferencen var forbi, var de første kollegaer gået sammen om et oplæg til vores skoleleder, Tim S. Zwisler.

Mogens Lykketoft dagen med oplægget, "Udviklingen og betydningen af FN's 17 Verdensmål". Mogens Lykketoft var Formand for FNs generalforsamling da verdensmålene blev vedtaget, og havde således fulgt processen helt tæt fra start.

Forud for verdensmålene var "UN Millennium Development Goals". Rækkevidden af dem nåede aldrig samme højder som de 17 verdensmål, men arven fra dem var klar. Se essensen af den overdragelse der fandt sted, og hvad der allerede er opnået i videoen, 'No point going halfway [her](#).

POINTER FRA LYKKETOFT

Mogens Lykketoft havde mange gode og vigtige pointer. Her kommer et par af dem:

- "Vi trækker folk ud af fattigdommen som aldrig før - men uligheden er større end nogensinde". Denne udvikling bekymrede Mogens Lykketoft meget".
- "Nr. 13 haster mere end alle de andre". Nr. 13 er 'Klimaindsatsen'. Denne haster mere end alle de andre, fordi vores klima ændrer sig i negativ retning med højere hastighed end nogensinde før.
- "Inden 2050 skal vi definitivt stoppe brugen af olie, kul

og gas". Dette var et kardinalpunkt for Mogens Lykketoft, da det er hovedårsagen til global opvarmning. Et konkret forslag til, hvordan man kom i mål med dette var, at EU fx strammede betydeligt op på afgifter på olie, gas o.lign".

- "Hvis Kina skal leve på samme måde som os, skal alt oksekød, der i dag produceres, sendes til Kina... Og Kinas marker skal laves til parkeringspladser og veje for at få plads til alle bilerne". Det var et blandt flere gode eksempler, som tydeliggjorde de negative effekter af den vestlige verdens nuværende levevis.
- "Vi er ikke helt i mål med, hvordan vi lagre energien fra bæredygtig energi". Mogens Lykketoft talte om forskellige metoder, der var under udvikling, så vi fremtidigt ikke taber den bæredygtige energi.

Opvarmning af sten er en af de metoder, som energileverandørerne arbejder med.

- "De unge skal opdrage deres forældre... De unge forstår, at det er deres fremtid det handler om". Mogens Lykketoft havde ikke meget tiltro til den voksne generations evner til ændre væsentlige adfærdsmønstre.
- "30% af det vi trækker op af havene og markerne går til spilde". Mogens Lykketoft var meget opmærksom på "spildfaktoren", og hvor meget vi faktisk kunne gøre ved bare at formindste vores spild både som individ og samfund.
- "Det er vigtigt med omstillingsprocessen. Der er en masse folk, der skal navigeres til andre nye brancher og stillinger, fordi andre udgår". Dette var endnu et kardinalpunkt for Mogens Lykketoft. Han understregede, at det var et helt centralt fokuspunkt, som skal løftes op på EU-niveau.

Efter oplægget fra Mogens Lykketoft var alle spændte på at komme i gang med de to gange workshops, som man havde meldt sig ind på under morgenmaden.

I workshopkene kunne man høre om, hvordan unge i hele Danmark lavede lokale projekter under FNs 17 verdensmål. Fx havde man i en kommune arbejdet FNs 17 verdensmål ind i kommunens modeller, så man kunne se linket mellem indsatsen og verdensmålene. Derudover arbejdede vi også selv med udvikling af projekter, der kunne være frontløbere for vores eget arbejde med FNs 17 verdensmål.

FRONTLØBERNE FRA UNGDOMSBYEN OG UNGODENSE

Ungdomsbyen kom på scenen før frokost for at fortælle om allerede eksisterende projekter, samt de undervisningsforløb, som de kunne byde ind med.

Vi fik en masse viden fra Ungdomsbyen, bl.a. om deres forløb 'Mod på medborgerskab', som du kan læse mere om i deres kursuskatalog [her](#).

Artikel fortsætter på side 7...

Forestil dig en verden, hvor vi har **AFSKAFFET FATTIGDOM** og **STOPPET SULT**

Alle mennesker har adgang til **RENT VAND OG SANITET**, hvilket er med til at sikre **SUNDHED OG TRIVSEL**, og alle børn får en **KVALITETSUDDANNELSE**

Piger og drenge overalt kan udnytte deres fulde potentiale, fordi der er **LIGESTILLING MELLEM KØNNENE**

Ved hjælp af fornuftige investeringer i **BÆREDYGTIG ENERGI** og **INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR** har vi både skabt **ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST** og opnået **MINDRE ULIGHED**

Vi lever i **BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND**, og takket være en solid **KLIMAINDSATS** har vi bremset den globale opvarmning

Både **LIVET I HAVET** og **LIVET PÅ LAND** trives igen, fordi vi har sikret **ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION**

Sidst men ikke mindst kan alle mennesker leve trygt, fordi **STÆRKE INSTITUTIONER** sikrer **FRED OG RETFÆRDIGHED**

Alt dette har vi opnået, fordi vi arbejder sammen gennem **PARTNERSKABER FOR HANDLING**

Verdensmålene er den mest ambitiøse plan for klodens udvikling nogensinde. Alle 193 medlemslande har skrevet under på at afskaffe fattigdom, bekæmpe ulighed og bremse klimaforandringer inden 2030.

VERDENS
BEDSTE
NYHEDER.DK

VERDENSTIMEN.DK

FNS 17 VERDENSMÅL PÅ TVÆRS AF UNG FAXE FORTSAT...

Derudover fortalte de om forskellige tiltag rundt om i Danmark. Fx 'Nørrebro byttemarked - byt dig glad', hvor man i alt sin enkelthed kommer med, hvad man har, og tager derfra med hvad man vil. Læs mere [her](#) eller se videoen [her](#).

Der blev også talt om lettere tilgængelige måder at reducere sit eget CO2-forbrug på, fx ved at købe sig til det gennem www.rensti.dk.

Efter Ungdomsbyen, kom UngOdense på og fortalte om, hvordan de havde brugt de forskellige verdensmål i deres arbejde.

De arbejdede fx med, at alle deres elever valgte ét yndlingsverdensmål, som var deres. På den måde fik de både kendskab til de øvrige og tog samtidig aktiv stilling.

I en enkelt undervisningstime, kunne en opgave bestå i at gå ud og tage billeder af ting, der så kobledes på de 17 verdensmål, fx skraldespand, bil, græsarealer. Produktet blev præsenteret for resten af klassen.

UngOdense havde bygget et hus sammen med deres unge elever, så de unge tog ejerskab på huset.

Derudover afholdte de også arrangementer med andre skoler, hvor de unge arbejdede sammen. Hovedtemaet kunne fx være, at "din skole kan gøre en forskel". Se inspirationsvideoen, 'Gør verdensmålene til virkelighed' [her](#).

Dagen sluttede med opsamling, networking, og til sidst sluttede Odenses borgmester, Peter Rahbæk Juel af med, hvordan Odense kommune griber FN's verdensmål an i oplægget "Verdensmålene i Odense".

De gjorde allerede meget. Fx havde de i 2018 oprettet et Verdensmålsudvalg, og havde mange projekter kørende i byplanlægningen.

Hvert år afholdte de Odense Verdensmålspris, og i Byens Køkken var andelen af økologi nu oppe over 60 procent.

I forhold til social bæredygtighed arbejdede de med at sætte krav til løn, arbejdsvilkår og uddannelse i deres udbud.

Sidste ord på dagen blev et citat fra en af de unge deltagere på konferencen: "Husk: Jo længere vi skubber jordens undergang, jo længere lever vi".

TEMADAG PÅ TVÆRS AF AFDELINGERNE I 10. KLASSE OG HELTIDSUNDERVISNING

D. 17. september 2019 afholdte Ung Faxe sin første temadag om FNs 17 verdensmål.

Nadeem Nawabi er dansk-, matematik-, og idrætslærer i Ung Faxe Heltidsundervisning. Her kan du læse hans skildring af temadagen:

FN vedtog i 2015, 2030-dagsordenen 17 verdensmål til at danne rammen for den globale udviklingsindsats over de

næste mange år. En bæredygtig udvikling er derfor essentielt for en bedre verden, hvorfor vi i Ung Faxe d. 17. september havde temadag.

Her integrerede vi de 17 verdensmål som en del af undervisningen. Rammerne for temadagen var følgende:

- På tværs af afdelinger 10. klasse og HU
- Seks workshops: 1) Lav reklamefilm om dit verdensmål", 2) Bæredygtig energi, 3) Brætspil, 4) PlayProp, 5) Erobre verden, 6) Mindre ulighed.

De seks workshops havde forskellig format. Fx skulle man i workshop 6 fremkomme med 10 rettigheder, som alle mennesker som minimum burde have i deres liv.

En anden, Workshop 3, var et brætspil om de 17 verdensmål, hvor der stilles spørgsmål om et af de 17 verdensmål med efterfølgende 3 valgmuligheder.

Et eksempel kunne være "Hvor mange penge lever man for om dagen, hvis man lever i ekstrem fattigdom" 1. 90 kr. 2. 29 kr. 3. 13 kr. Eleverne fik testet deres paratviden i spillet. Flere elever var chokeret over, at nogle familier levede for 13 kr. om dagen. En elev udbrød "Man kan ikke en gang få en lille kebab for 13 kr."

På dagen prøvede vi så vidt muligt at få repræsenteret alle 17 verdensmål, så eleverne havde mulighed for at opnå en viden om både verdensmålene og delmålene.

Det fungerede fint gennem de forskellige workshops, som eleverne kunne tilmelde sig. Workshopsene bød på kreativ læring og ved hjælp af spil og bevægelse fik vi eleverne ind i et alternativt læringsrum, præget af leg og anderledes formidling af videns stof.

Af Chanda Sonne// Konsulent i UNG FAXE
Nadeem Nawabi// Lærer i 10. klasse
og Heltidsundervisning

MÅL 3: SIKRE ET SUNDT LIV FOR ALLE OG FREMME TRIVSEL FOR ALLE ALDERSGRUPPER

LÆS OM DELMÅL OG INDIKATORERNE PÅ DEM (KURSIV) FOR DE 17 VERDENSMÅLS MÅL 3. DE 17 VERDENSMÅL ER EN NATURLIG DEL AF UNG FAXE I HVERDAGEN - OG DERFOR OGSÅ AF VORES NYHEDSBREV.

3.1 Inden 2030 skal den globale mødredødelighed reduceres til under 70 dødsfald pr. 100.000 levendefødte børn.

3.1.1 *Mødredødelighed.*

3.1.2 *Andel af fødsler assisteret af uddannet sundhedspersonale.*

3.3 Inden 2030 skal epidemierne af AIDS, tuberkulose, malaria og negligerede tropiske sygdomme afsluttes, og hepatitis, vandbårne sygdomme og andre smitsomme sygdomme skal bekæmpes.

3.3.1 *Antal nye HIV- infektioner pr. 1.000 ikke-smittede indbyggere, fordelt på køn, alder og risikogrupper.*

3.3.2 *Nye tuberkulosestilfælde pr. 100.000 indbyggere.*

3.3.3 *Nye malariatilfælde pr. 1.000 indbyggere.*

3.3.4 *Hepatitis B tilfælde pr. 100.000 indbyggere.*

3.3.5 *Antal mennesker, der har behov for behandling af negligerede tropiske sygdomme.*

3.5 Forebyggelse og behandling af rusmiddel-misbrug, herunder narkotikamisbrug og skadelig brug af alkohol, skal styrkes.

3.5.1 *Dækningsgrad af behandling (medicinsk og psykosocial behandling samt rehabilitering og efterbehandling) af rusmiddelafhængighed.*

3.5.2 *Skadelig brug af alkohol, defineret i forhold til den nationale kontekst som alkoholforbrug pr. indbygger (fra 15 år og opefter) inden for et kalenderår i liter ren alkohol.*

3.7 Inden 2030 skal der sikres universel adgang til seksuelle og reproduktive sundhedsydelser, herunder familieplanlægning, oplysning og uddannelse, og integration af reproduktiv sundhed i nationale strategier og programmer.

3.7.1 *Andel af kvinder i den reproduktive alder (15-49 år), som har fået opfyldt deres behov for familieplanlægning med moderne metoder.*

3.7.2 *Teenage-fødselsrate (i alderen 10-14 år og 15-19 år) pr. 1.000 kvinder i den pågældende aldersgruppe.*

3.2 Inden 2030 skal der sættes en stopper for forebyggelige dødsfald blandt nyfødte og børn under 5 år, med en målsætning i alle lande om at reducere den neonatale dødelighed til maksimalt 12 dødsfald pr. 1000 levendefødte børn og reducere dødelighed hos børn under 5 år til maksimalt 25 dødsfald pr. 1.000 levendefødte børn.

3.2.1 *Dødelighed hos børn under 5 år.*

3.2.2 *Neonatal dødelighed.*

3.4 Inden 2030 skal tidlig dødelighed, som følge af ikke-smitsomme sygdomme, reduceres med en tredjedel gennem forebyggelse og behandling, og mental sundhed og trivsel skal fremmes.

3.4.1 *Dødelighed som følge af hjerte-kar-sygdomme, kræft, diabetes eller KOL.*

3.4.2 *Selvordsrate.*

3.6 Inden 2020 skal antallet af globale dødsfald og tilskadekomster som følge af trafikulykker halveres.

3.6.1 *Dødsfald som følge af trafikulykker.*

3.8 Der skal opnås universel sundhedsdækning, herunder beskyttelse mod økonomiske risici, adgang til essentielle sundhedsydelser af høj kvalitet, og adgang til sikker og effektiv livsvigtig kvalitetsmedicin og vacciner til en overkommelig pris for alle.

3.8.1 *Dækningsgrad af essentielle sundhedsydelser (defineret som den gennemsnitlige dækning af essentielle ydelser i forhold til tracer interventioner, som omfatter reproduktiv sundhed og sundhed hos mødre, nyfødte og børn, smitsomme sygdomme, ikke-smitsomme sygdomme, og servicekapacitet og adgang for den generelle og de mest udsatte befolkningsgrupper).*

3.8.2 *Andelen af befolkningen med høj brugerbetaling på sundhedsydelser ift. husholdningens udgifter eller indkomst.*

MÅL 3: SIKRE ET SUNDT LIV FOR ALLE OG FREMME TRIVSEL FOR ALLE ALDERSGRUPPER

LÆS OM DELMÅL OG INDIKATORERNE PÅ DEM (*KURSIV*) FOR DE 17 VERDENSMÅLS MÅL 3. DE 17 VERDENSMÅL ER EN NATURLIG DEL AF UNG FAXE I HVERDAGEN - OG DERFOR OGSÅ AF VORES NYHEDSBREV.

3.9 Inden 2030 skal antallet af dødsfald og sygdomstilfælde som følge af udsættelse for farlige kemikalier samt luft-, vand- og jordforurening væsentligt reduceres.

3.9.1 Dødelighed som følge af indendørs og udendørs luftforurening.

3.9.2 Dødelighed som følge af urent vand, dårlige sanitære forhold og manglende hygiejne (WASH).

3.9.3 Dødelighed som følge af utilsigtet forgiftning.

3.B Forskning og udvikling af vacciner og medicin til behandling af smitsomme og ikke-smitsomme sygdomme, der primært påvirker udviklingslande skal støttes, og der skal sikres adgang til livsvigtig medicin og vacciner til en overkommelig pris i overensstemmelse med Doha-erklæringen om TRIPS-aftalen og Folkesundhed, som bekræfter udviklingslandenes ret til i fuldt omfang at anvende bestemmelserne i Aftalen om Handelsrelaterede Aspekter af Intellectuelle Ejendomsrettigheder vedrørende fleksibilitet i beskyttelsen af folkesundheden, og især skal der sikres adgang til medicin for alle.

3.B.1 Andel af befolkningen vaccineret med alle vacciner, der indgår i det nationale program.

3.B.2 Andel af sundhedsinstitutioner, der har et basislager af essentiel medicin tilgængeligt og prismæssigt overkommeligt i længden.

3.B.3 Samlet offentlig nettoudviklingsbistand til medicinsk forskning og til basale sundhedssektorer

3.D Alle lande, og især udviklingslandene, skal styrke deres kapacitet for tidlig varsling, risikoreduktion og håndtering af nationale og globale sundhedsrisici.

3.D.1 Kapaciteter inden for det Internationale Sundhedsregulativ (IHR) og sundhedsberedskab.

3.A Implementeringen af Verdenssundhedsorganisationens Rammekonvention vedrørende Tobakskontrol skal styrkes i alle lande, hvor det er relevant.

3.A.1 Aldersstandardiseret udbredelse af brug af tobak blandt personer fra 15 år og opefter.

3.C Der skal opnås en væsentlig forøgelse af sundhedsfinansiering og rekruttering, udvikling, uddannelse og fastholdelse af sundhedsarbejdsstyrken i udviklingslande, især i de mindst udviklede lande og de små udviklingsøstater.

3.C.1 Tæthed og fordeling af sundhedsarbejdere.

NY KLUBSTRUKTUR - HVOR SKAL VI HEN DU?

10. oktober 2019 slog Byrådet søm i en diskussion omkring en ny klubstruktur.

Denne tog sin begyndelse tilbage i 2016 med en intern undersøgelse, hvor ungdomsskolen fik 472 besvarede spørgeskemaer retur, og 30 unge deltog i interviews.

Det mundede ud i rapporten "Unge brug af klubtilbud", hvor konklusionen var:

- Det er betydningsfuldt, at der er et socialt liv, hvor man har mulighed for at mødes med venner og danne nye venskaber
- Det er betydningsfuldt, at der er mange og varierede tilbud og aktiviteter, som går ud over det

sædvanlige

- Klubben tænkes som mere end et "hæng-ud-sted" og i højere grad som en base, som på udvalgte tidspunkter, og med en tydelig koordinering, tilbyder noget ud over det sædvanlige

En ny generel undersøgelse udgivet i 2018, lavet af Danmarks evalueringsinstitut, "Børns og unges brug af fritids- og klubtilbud", har følgende konklusioner for udskolingsmålgruppen (7. – 9. klasse):

- Vennerne skal være med
- De unge vil gerne fylde deres tid med spændende aktiviteter
- Det skal være muligt selv at bestemme over og prioritere sin fritid

Altså meget lig med det, som Ungdomsskolens undersøgelse fra 2016 viste.

Et vigende fremmøde i nogle af ungdomsklubberne, kombineret med stor efterspørgsel i andre ungdomsklubber, betyder, at de nuværende 6 klubber i Karise, Faxe, Faxe Ladeplads, Rønnede, Dalby og Haslev, fra 1. februar 2020 bliver reduceret til 3 klubber i henholdsvis Haslev, Faxe Ladeplads, og Faxe.

Sidstnævnte endda i et nyt lokalefællesskab med SFOen på Solhøjen, da det oprindelige klubtilbud, Bakkedal, blev revet ned i løbet af sommeren.

Men det er vigtigt at understrege, at klubberne er åbne for alle unge i kommunen.

Som der blev sagt under debatten i Byrådsalen den 10. oktober: "I stedet for at smøre et tyndt lag ud på 6 klubber, smører vi et tykkere lag ud på 3".

Indretningen af klubberne, og klubbernes brugere, er meget forskellige og vil kræve forskellige tiltag, men hvis vi begynder at se klubberne som et eksperimentarium, åbner det pludselig op for en masse. Klubben skal tænkes som et ungecentrum – hvor leg og læring går hånd i hånd med finurligheder og frirum"

Med udgangspunkt i klubberne kan vi skabe rammer som unge er med til at udfylde, og der vil være mulighed for nye tiltag, bl.a. udvidede åbningstider, pigeclub, gamingklub, venskabsklub, unge-aktivitetsråd, base for lokale ungegrupper, og måske en projekt-vugge!?

Vi er klar over, at ikke alle unge kan eller vil tage imod klubtilbuddet i en anden by, og fra Ung Faxe vil vi have fokus på, om vi kan skabe andre lokale ungetilbud, fx i form af fritidshold eller andre ungeaktiviteter.

Skrevet af Flemming Jørgensen
//Afdelingsleder i Fritidsundervisning

ÅBENT HUS I 10. KLASSE

D. 21. JANUAR KL. 19.00

LÆS MERE
OG VIND 2 BILLETTER
TIL REJSER PÅ

 @ungfaxe

4 FEDE LINJER
- OG LIGESÅ FEDE VALGFAG

INTERNATIONAL10

Improve english skills. Gain knowledge on international/cross-cultural topics.

GYM10

Undervisning på MSG, ture til high-tec virksomheder.

ERHVERV10

Undervisning på erhvervsskoler, praktik på arbejdspladser.

KLAR-PARAT10

Fokus på uddannelsesparathed, ekstra fokus på dig og dine behov.

10. KLASSE
PÅ UNG FAXE

Søndergade 12H
4690 Haslev
56 20 62 00
sukb@faxekommune.dk
www.ungfaxe10.dk

Undervisning med afsæt i de 17 verdensmål der giver erfaring med den virkelighed du skal arbejde i **efter** din uddannelse.

DE FANTASTISKE FIRE

De fantastisk fire er en del af Faxe Kommunes nye Literacy-strategi. Formålet med strategien er bl.a. at sikre bedre læse- og sprogforståelse hos vores børn og unge i Faxe kommune.

I UNG FAXE er implementeringen startet sammen med skoleåret 19/20, og efter en hel dag med Pernille Sørensen i august, tager vi de første spadestik.

Dagen med Pernille Sørensen blev en dag i øvelsens tegn. En ting er at vide, hvorfor og hvordan man skal bruge de fire læsestrategier. En anden ting er at bruge dem flydende. Mikala Müller har brugt første halvdel af skoleåret på testning af det nye værktøj, og derved drage erfaringer, som resten af organisationen kan beneficere af, når alle lærere går i gang med at bruge strategierne.

I dansk har Mikala Müller introduceret eleverne til 'De fantastiske 4' i hhv. Dansk Boost og alle klassernes almindelige undervisning. Mikala skriver: "Alle elever har fået tildelt et bogmærke.

"Vi har arbejdet med et forløb som hedder 'Læs bedst'. Dette handler om træning, teknik og strategi" I forløbet har vi bl.a. gennemgået

- Hjernens aktivitet i forbindelse med læsning
- Læsehastighed og det at arbejde med fartkort
- Den onde og den gode cirkel i forhold til passiv eller avanceret læsning
- Læseteknikker som skimming, overblikslæsning, osv
- Studielæsning, 5-trins-modellen for studielæsning
- Læsning af matematiktekster

Næste forløb handler om læsning af multimodale tekster, og et forløb som vi har kaldt "at læse for at lære". Dette er foregået i dansktimerne."

Mikala kan allerede nu konstatere, at 'De fantastisk 4' fungerer rigtig godt for eleverne, og glæder sig rigtig meget til at se den udvikling der kommer, når nye 10. klasser har arbejdet med 'De fantastisk 4' gennem hele deres skoletid: "I 2020 skal alle lærere i Heltidsundervisning og 10. klasse til at anvende literacy i deres fagtimer. Vi er lige nu

udfordret af, at vi "kun" har vores elever i et år, da 'De fantastisk 4' på nuværende tidspunkt er ukendte for de unge". Derfor arbejder vi os også stille og roligt fremad, så de unge vænner sig til den nye metode".

BRUG AF "DE FANTASTISKE 4" I HELTIDSUNDERVISNING

I Heltidsundervisning er 'De fantastiske 4' også så småt begyndt at blive implementeret i undervisningen. Jeanette Glud har lagt ud, og har med succes udrullet de første strategier for eleverne:

"Efter personalets 1-dagskursus i læsestrategier, skærpede det min opmærksomhed på, at dette uden tvivl er et brugbart værktøj for vores unge.

Selvom jeg er sproglærer, har jeg som støtte i matematikundervisning oplevet, hvor svært det er for mange af de unge at gennemskue, hvad de overhovedet skal regne ud i den megen tekst i problemregningsopgaver (Matematik med hjælpemidler).

I engelsk og dansk gjorde kurset mig bevidst om, at brugen af læsestrategier skaber en refleksion hos eleverne, hvilket jeg i høj grad ser som en stærk grobund for læring.

Derfor er det i nogen grad blevet en del af min undervisning i forbindelse med gennemgang af tekster: Vi tager

på klassen en snak om, hvad vi forudser, teksten evt. handler om, samt spørger os selv undervejs, hvad der mon videre sker - og slutteligt i nogen grad opsummerer og evaluerer og stiller os kritiske overfor teksten.

Ved brug af internettet taler vi også meget om hjemmesiders troværdighed og relevans.

Endeligt kunne vi engelsklærere til vores glæde konstatere, at læringsportalen *clio.online*, som vi bruger i vores undervisning, i høj grad er bygget op omkring principperne for læsestrategier".

De første spadestik er taget. Når vi står og giver lærdom videre til vores unge i 10. klasse og Heltidsundervisning, vil vi gerne gøre det med overbevisning og flydende. Resten af skoleåret vil byde på workshops, hvor lærerne sammen arbejder med strategierne; så vi som minimum kan arbejde flydende med 'De fantastiske 4' inden vi går på sommerferie i 2020.

Af Chanda Sonne

//Konsulent

Jeanette Glud

//Lærer i Heltidsundervisning, Mikala

Müller

//Lærer i 10. klasse

BLIV FRITIDSUNDERVISER!

- ★ SPÆNDENDE UNDERVISNINGSMILJØ
- ★ PLADS OG RÅDERUM TIL DINE IDEER OG PROJEKTER
- ★ GOD LØN OG ARBEJDSFORHOLD

-TIL GENGÆLD FORVENTER VI, AT DU ER FULD AF PASSION FOR DIT HOLD, OG ER KLAR TIL AT VÆRE DEL AF EN ORGANISATION, DER LEVER OG ÅNDER FOR UNGEINVOLVERING.

UNDERVISER TIL 2 TYPER FRITIDSHOLD

VI SØGER UNDERVISERE TIL PROJEKTHOLD. Disse hold "popper op" og forsvinder igen. De kan vare alt fra én dag til en hel sæson.

Fx skal vi afsted på Vilde Vulkaner 2020. Derfor kører projektholdet "Vilde Vulkaner" 2-3 gange i foråret, så vi er super klar og forberedte til at indtage festivalen 1.-3. juli 2020.

En anden ting vi arbejder med, er FN's 17 verdensmål. Kunne du fx se dig selv køre et projekthold, hvor du og en gruppe unge fik nedbragt udledningen af CO2 fra kommunen som virksomhed? Måske sammen med Teknik og Miljø eller anden aktør?

Eller kunne du se dig selv og en gruppe unge være inspiratorer for lokalsamfundene ift. hvad der skal gøres ift. de 17 verdensmål - og hvordan man gør noget på lokalt niveau?

Måske du ser dig selv og en gruppe unge forberede jer til at indtage det kongelige teater, en udstilling på ARKEN eller en studietur, hvor du og din klasse tager afsted?

Alt er muligt!

UDFYLD PROJEKTBEKRIVELSEN, SOM DU FINDER VIA QR-KODEN. SEND DEN INDEN 20. JANUAR SAMMEN MED EN KORT INTRODUKTION AF DIG SELV (GERNE SOM VIDEO) TIL CHANDA SONNE PÅ CHBGH@FAXEKOMMUNE.DK:

VI SØGER UNDERVISERE TIL SÆSONHOLD. Dette giver omkring 9 mødegange fra februar-april for de tilmeldte unge.

Sæsonhold er hold, hvor de unge tilegner sig nye evner. Du sætter rammerne. Fx et fagligt hold som eksamensboost for 9. klasser, mountainbike, et hold for unge med dysleksi, filmhold, opfinderhold, pakour, grafitihold, bæredygtig madhold, tec-hold eller noget helt otteende.

Til gengæld er de unge med til at bestemme indholdet indenfor "hovedtemaet". Dvs. at du arbejder med din holdplan som et dynamisk værktøj, der tilpasses efter de tilmeldtes interesser.

Alt er muligt!

UDFYLD HOLDPLANEN, SOM DU FINDER VIA QR-KODEN. SEND DEN INDEN 20. JANUAR SAMMEN MED EN KORT INTRODUKTION AF DIG SELV (GERNE SOM VIDEO) TIL CHANDA SONNE PÅ CHBGH@FAXEKOMMUNE.DK:

HVAD ER FRITIDSHOLD?

Fritidsundervisning er for unge i 7. klasse og op til og med det 18. år.

Fritidsundervisning kan ligge i alle dele af kommunen. Ønsker en fritidsunderviser fx at lave et hold i Karise, sørger vi i UNG FAXE for at booke lokalet, samt træffe de nødvendige aftaler. Fritidshold kan ligge efter kl. 15.00, om aftenen eller i weekenderne.

KONTAKT FLEMMING JØRGENSEN PÅ 21560349 FOR AT HØRE OM FRITIDSUNDERVISER ER NOGET FOR DIG. KONTAKT CHANDA SONNE FOR TEKNISKE SPØRGSMÅL PÅ 21263602.

SØNDERGADE 12H, 4690 HASLEV | 56 20 62 00 | WWW.UNGFAXE.DK

UNG FAXE
NÅR FRITID GIR MENING

FRITIDSUNDERVISNINGENS ROLLE FØR OG NU

Som afdelingsleder for fritidsafdelingen, har jeg gennem nogle måneder været repræsenteret i en landsdækkende arbejdsgruppe under Ungdomsskoleforeningen, der skulle sætte flere ord på, hvad fritidsundervisningen bidrager med i en nutidig kontekst, med hensyn til kvalitet og værdi.

Fra Ungdomsskolens start tilbage i 1942 og op til i dag, har formålet med fritidsundervisningens betydning i samfundet som helhed, helt naturligt ændret sig.

I starten var det for at unge mænd kunne få suppleret deres 7 års skolegang, og ikke skulle blive fristet af at knytte bånd til nazismen, senere var det med til at understøtte at kvinderne kom ud på arbejdsmarkedet.

I dag benyttes fritidsundervisningen bl.a. som supplement til folkeskolen, til projekter som integration, demokrati og dannelse, eller til at udfordre unge med noget af det, de ikke møder andre steder.

Den nutidige kontekst bygger på 4 kvalitetsparametre for fritidsundervisningen og indeholder bl.a.:

FÆLLESSKABER

Fritidsundervisningen består af flere forskellige fællesskaber, som kan variere i størrelse, varighed, styrke og sammensætning. Fællesskaberne dannes på tværs af de skel, der findes i de unges liv i forvejen, hvilket bidrager både til sammenhængskraften i samfundet

og til at de unge får et anderledes perspektiv på det kendte

FAGLIGHED

Fritidsundervisningens aktiviteter er fagfagligt funderet og har læring som en konstant bestanddel. Det primære fokus er på den faglige, teoretiske og praktiske læring af færdigheder.

Der er tale om strukturerede forløb, hvor de unge får mulighed for at afprøve deres evner, samt fordybe og dygtiggøre sig indenfor et afgrænset emneområde.

I fritidsundervisningen opnås konkrete kompetencer via learning by doing.

UNGES ENGAGEMENT

Fritidsundervisningen skiller sig ud som et særligt undervisningstilbud, idet den forudsætter at de unge aktivt vælger at bruge deres fritid på denne.

Gennem ungeinvolvering faciliteres de unges eget rum og skabelse, hvori de får medbestemmelse og indflydelse på både indhold, form og aktiviteter.

Fritidsundervisningen baner vejen for de unges videre engagement udenfor ungdomsskolens rammer.

INTERAKTION MED DET OMGIVNE SAMFUND

Fritidsundervisningen er en del af den kommunale vifte af tilbud og indgår i relevante samarbejder med andre aktører, offentlige som private, lokale som nationale.

Samarbejdet opstår både ved at fritidsundervisningens ledelse og medarbejdere er opsøgende og ved at andre ser fritidsundervisningen som en relevant og givtig samarbeidspartner.

Her kan du læse publikationen: [Kvalitetstid - brikker til en nutidig forståelse af fritidsundervisningen](#)

I forbindelse med Ungdomsskoleforeningens efterårskonference blev publikationen udgivet, og direktøren for nationalmuseet, Rane Willerslev, talte om innovation og kreativitet og hvordan Ungdomsskolerne kan understøtte disse processer.

Han var træt af at høre om elever, der kunne gengive hvad læreren havde sagt, og mente at vi skulle hylde unge ved eksamensbordet, der turde tænke selv og være anderledes.

"Kreativitet er at tage kendt viden og putte det ind i nye sammenhænge"

Hør Rane Willerslevs hilsen til Ungdomsskolerne her: [Rane Willerslevs hilsen](#)

Skrevet af Flemming Jørgensen
//Afdelingsleder i Fritidsundervisning

TEMAEFTERMIDDAG OM ORDBLINDHED

Ung Faxe var d. 19. november inviteret til et foredrag af ordblindementor Christian Bock. Formålet var at personalet skulle klædes på til at hjælpe ordblinde børn med at blive selvhjulpne i timerne og dermed optimere deres skolegang og trivsel.

Christian viste og fortalte om de nyeste It-hjælpemidler, samt indbyggede funktioner i smartphones, der kunne stave for ham.

Han kunne også skrive SMS ved at bruge funktionen og få læst sine beskeder op ved at slå "VoiceOver" funktionen til i sin telefon.

Christian havde en praktikant med, som også selv var ordblind. Han fortalte om sine udfordringer og om, hvordan kendskabet til Christian havde gjort det nemmere for ham, at komme igennem en hverdag med masser af tekstbaseret information.

Han havde tidligere haft svært at følge med i de skriftlige opgaver og havde fået lave karakterer. Efter han blev præsenteret for de rigtige hjælpemidler og programmer, steg hans karakterer til flere 10 taller.

Et af programmerne til Android hed Claro ScanPen (til iOS hed det Prizmo Go), og fungerer ved, at man tager et billede med sin telefon og så læser telefonen teksten på billedet op for dig.

Dét ser vi som en stor hjælp til de af vores elever, der har svært ved at læse og det er et redskab, der gør dem selvhjulpne og selvkørende.

Textgrabber var et andet program med stort potentiale. Dette fungerer ved, at du åbner dit kamera og holder din smartphone over en tekst.

Herefter er der flere muligheder at vælge imellem: Du kan enten få teksten

"...tegn på at introturen bar frugt og at relationer blev skabt".

oversat til mere end 60 sprog eller få teksten læst op på mange forskellige sprog.

Vi fik også at vide, at nye lovgivningsforslag giver mennesker med dysleksi lov til at benytte sig af en diktafon-funktion til de skriftlige eksamener.

Det betyder, at de nu kan indtale deres stil uden at være begrænset i deres udtryksform. Herved får man fuld adgang til elevens intelligens, ordforråd og fantasi, da de nu ikke længere er hæmmede af deres handicap.

Personalet fik værktøjer, som de kunne tage med sig hjem, inkl. elevguide, så de kan prøve det af både i skolearbej-

det og i deres egen færden på diverse platformer.

Af
Thomas Østergaard
//Lærer i 10. klasse

ELEVRÅDET

I Ung Faxe har vi i år prøvet noget nyt: Tidligere har elevrådet bestået af 10. klasseselever. I år er både Heltidsundervisning og 10. klasse repræsenteret, så alle vinkler kan komme på bordet.

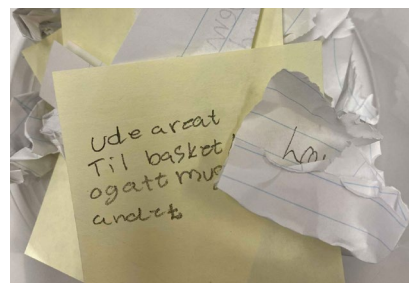
Elevrådsmedlemmerne er valgt med 2 repræsentanter fra næsten alle klasser. Der var flere klasser, hvor vi endte ud i kampvalg, og det var skønt at se og høre engagementet og opbakningen til rådet fra de unge.

Elevrådsrepræsentanterne er Christian Tvile Burild Pedersen, Emil Poulsen, Emma Ytte Larsen, Mike Garp, Mikkel Gllerup, Sebastian Grønbæk Vinther-Jensen, Stefanie Jacobsen og Omar Mohamad Osman.

Første elevrådsmøde gik med at lære hinanden at kende, samt kaste forskellige ideer op i luften omkring, hvad der skulle være elevrådets hjertesager resten af skoleåret. Derudover blev Omar Mahamad Osman valgt til elevrådsformand.

Næste elevrådsmøde afholdes d. 16. december, hvor rådet skal vælge deres næstformand, samt bestemme sig for, hvilke 3 indsatsområder de vil fokusere på resten af skoleåret.

Af Chanda Sonne
//Konsulent i UNG FAXE

FRA OPLAGT CHARTERFERIEMÅL TIL KULTUREL- OG OPLEVELSESRIK STUDIETUR

De fleste forestiller sig nok en god portion charter-stemning, kulørte lampe og fyldte strandpromenader, når snakken Split i Kroatien.

Den fordom havde vi i 10. klasse valgt at udfordre på dette års studietur, som netop gik til det populære feriemål.

En tur med historie og kultur i spidsen og masser af muligheder for at skabe relationer på tværs af vores tre klasser.

HVORFOR TAGER 10. KLASSE EGEN- LIG PÅ STUDIETUR?

Der er mange gode grunde til, at UNG FAXE hvert år tager på studietur med 10. klasserne. Noget at det der vejer tungt på vægtskålen er at styrke sammenholdet i og på tværs af klasserne.

Dette er med til at skabe et bæredygtigt klasseklima i de individuelle klasser, samt når eleverne går ud i deres boost- og tilvalgsfag. Derudover fremmer det elevernes social udvikling og færdigheder i forhold til at stå på egne ben et sted, hvor der tales andre sprog, og hvor kulturen er forskellige for ens egen.

Studieturen er med til at fremme læringsmiljøet: Elevernes relationer styrkes og de er derfor mere trygge ved at deltage aktivt i timerne og indgå i gruppe-samarbejder.

Derudover skaber studieturen en kulturel- og samfundsmæssig forståelse hos eleverne, samt øger deres perceptionsniveau; ved at rejse, lærer og

opleve.

Vores studietur lægger et fundament for det faglige indhold og pensum for skoleåret: Eleverne kan med udgangspunkt i studieturen relatere og perspektivere til deres læring i undervisningen.

Dette højner indlæringen og træner de unges evne til at reflektere over egne erfaringer, og genbruge dem i faglige kontekster.

Tidlig afgang gav en skøn start på studieturen

Søndag den 6. oktober mødtes vi kl. 04.00 med søvn i øjnene, for at få tjekket kufferterne ind og komme igennem security. Alle var spændte og

glædet sig til at tage hul på dette års studietur!

Vi landede i Kroatien kl. 08.30 og kunne nyde vores første dag med guidet tur rundt i Split.

Ved første øjekast var der ikke meget kultur at spore, men da vi bevægede os ind bag bygningerne på strandpromenaden, åbnede der sig en verden af små charmerende gader, historiske bygninger og små butikker der bød på lidt af hvert.

Vores guide fortalte indlevende om historiske monumenter, små anekdoter og storslåede fortællinger.

I samlet flok gik vi op på toppen af Marjan-bakken og nød udsigten ud over Split, bjergene og Adriaterhavet.

Som dagen gik på hæld kunne vi alle mærke den tidligere afgang, så dagen sluttede tidligt for at være friske og veludhvilede til næste dag.

Tirsdag gik turen med bus mod byen Šibenik, hvor vi skulle opleve den charmerende by og dens smukke katedral.

Efter en tur rundt i Šibenik kørte vi med bussen til nationalparken Krka, der er opkaldt efter floden Krka, som parken omslutter.

Krka nationalpark bød på smukke vandfald og indbydende vandrerruter. Efter den samlede tur, deltes vi op:

Nogle af eleverne nød en af vandreturene, mens andre gjorde holdt ved floden, hvor flere dyppede tæerne.

Solen skinnede på os fra en skyfri himmel, og for en stund stod den på afslapning og hygge mens vi nød solens varme stråler.

Efter nogle timer i Krka nationalpark - og godt proppet med is, slush-ice og pandekager - sejlede vi til den lille havneby Skradin, hvor bussen ventede på os. Herfra gik turen tilbage til Split for at få spist aftensmad og for at de unge kunne indånde lidt af Split på egen hånd.

Onsdag morgen kom bussen atter og hentede os. Denne gang skulle den køre os til Klis-fæstningen lige uden for Split. Fæstningen kan dateres tilbage til det 7. århundrede.

Fæstningen har både været hjem for den kroatisk kongefamilie og senere været under kontrol af osmannerne, venetianerne og det romerske imperium.

På kryds og tværs bevægede vi os rundt på fæstningen og fik en fornemelse historien.

Som en ekstra bonus har Klis-fæstningen også haft en rolle i den meget populære serie Game Of Thrones, som mange af vores elever og kollegaer har fulgt trofast med i.

Efter en tur på Klis-fæstningen kørte bussen os tilbage til Split, hvor vi alle sammen gik ned til stranden for at spise frokost langs vandet, i det skønne solskinsvej.

Efter en god frokost var der mulighed for at bade i det indbydende Adriaterhav. Det var ikke alle elever der nåede i badetøjet inden de dyppede sig i det forfriskende blå dyb.

Da både frokost og badning, med og uden badetøj var overstået, gik nogle af eleverne ind i Split by. Andre gik hjem til hotellet for at lade batterierne lidt op.

Resten af onsdagen, som også var vores sidste hele dag i Split, gik med at opleve det sidste af Split, få købt lidt souvenirs og få noget aftensmad.

Trætheden var at spore hos eleverne efter en lang uge. Derfor gik fredag morgen og formiddag også primært med at sove længe for de fleste af vores elever inden vi skulle flyve hjem.

De der ikke sov og pakkede, havde muligheden for at byde ind på nogle udflugter med lærerne.

Kl. 12.00 kom bussen og hentede os, for at køre os til lufthavnen. Alle glædede sig til at komme hjem efter en indholdsrig, sjov og i den grad vellykket studietur.

Amalie Pi Grinda Melby

//Pædagog, 10. klasse

MÅL 4: SIKRE ALLE LIGE ADGANG TIL KVALITETSUDDANNELSE OG MULIGHEDER FOR LIVSLANG LÆRING

LÆS OM DELMÅL OG INDIKATORERNE PÅ DEM (KURSIV) FOR DE 17 VERDENSMÅLS MÅL 4. DE 17 VERDENSMÅL ER EN NATURLIG DEL AF UNG FAXE I HVERDAGEN - OG DERFOR OGSÅ AF VORES NYHEDSBREV.

4.1 Inden 2030 skal det sikres, at alle piger og drenge gennemfører gratis, inkluderende grundskoleundervisning og ungdomsuddannelse i høj kvalitet, der fører til relevante og effektive læringsresultater.

4.1.1 *Andel af børn og unge: (a) i 2/3 klasse; (b) ved afslutning af 5. klasse og (c) ved afslutning af 9. klasse, hvor der mindst er opnået minimumsfærdigheder i (i) læsning og (ii) regning, opdelt på køn.*

4.3 Inden 2030 skal alle kvinder og mænd sikres lige adgang til teknisk, erhvervs- og videregående uddannelse, herunder universiteter, af høj kvalitet og til en overkommelig pris.

4.3.1 *Deltagelsesrate for unge og voksne i formel og uformel uddannelse og undervisning inden for de foregående 12 måneder, opdelt på køn.*

4.5 Inden 2030 skal ulighed mellem kønnene i uddannelser afskaffes, og der skal sikres lige adgang til alle niveauer af uddannelse og erhvervsrettet uddannelse for de mest udsatte grupper, herunder mennesker med handicap, oprindelige folk og børn i udsatte situationer.

4.5.1 *Paritetsindeks (kvinde/mand, land/by, bund/top formuekvintil og andet, såsom handicapstatus, oprindelig befolkning og påvirkning af konflikter, når dataene bliver tilgængelige) for alle uddannelsesindikatorer på denne liste, som kan opdeles.*

4.7 Inden 2030 skal alle elever have tilegnet sig den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og bæredygtig livsstil, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene, fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab samt anerkendelse af kulturel mangfoldighed og af kulturens bidrag til bæredygtig udvikling.

4.7.1 *Graden af integration af (i) uddannelse i globalt medborgerskab og (ii) uddannelse for bæredygtig udvikling, herunder ligestilling mellem kønnene og menneskerettigheder, på alle niveauer i: (a) nationale uddannelsespolitikker, (b) læreplaner, (c) læreruddannelse og (d) elevbedømmelse.*

4.2 Inden 2030 skal alle piger og drenge sikres adgang til dagtilbud af høj kvalitet, så de er klar til grundskolen.

4.2.1 *Andel af børn under 5 år, der udvikler sig alderssvarende i forhold til deres sundhedstilstand, læring og trivsel, efter køn.*

4.2.2 *Deltagelsesrate i dagtilbud (et år før den officielle skolestartalder), opdelt på køn.*

4.4 Inden 2030 skal antallet af unge og voksne, der har relevante færdigheder, herunder tekniske og erhvervsrettede færdigheder og kompetencer, for beskæftigelse, gode job og iværksætteri, øges væsentligt.

4.4.1 *Andel af unge og voksne med faglige kvalifikationer inden for informations- og kommunikationsteknologi (ICT), opdelt efter kvalifikationstype.*

4.6 Inden 2030 skal alle unge og en væsentlig del af voksne, både mænd og kvinder, have opnået færdigheder i at læse og regne.

4.6.1 *Procentandel af befolkningen i en given aldersgruppe, som opnår mindst et bestemt niveau for funktionelle (a) læsefærdigheder og (b) regnefærdigheder, efter køn.*

4.A Uddannelsesinstitutioner skal bygges og opgraderes, så de tager hensyn til barnets tarv, handicap og køn, og så de skaber et sikkert, ikkevoldeligt, inkluderende og effektivt læringsmiljø for alle.

4.A.1 *Andel af skoler med adgang til: (a) elektricitet, (b) internet til brug for pædagogiske formål, (c) computere til pædagogiske formål, (d) tilpasset infrastruktur og materialer for elever med handicap, (e) basale drikkevandsfaciliteter, (f) kønsadskilte toiletter (g) basale håndvaskfaciliteter (i henhold til WASH indikatordefinitioner).*

MÅL 4: SIKRE ALLE LIGE ADGANG TIL KVALITETSUDDANNELSE OG MULIGHEDER FOR LIVSLANG LÆRING

LÆS OM DELMÅL OG INDIKATORERNE PÅ DEM (*KURSIV*) FOR DE 17 VERDENSMÅLS MÅL 4. DE 17 VERDENSMÅL ER EN NATURLIG DEL AF UNG FAXE I HVERDAGEN - OG DERFOR OGSÅ AF VORES NYHEDSBREV.

4.B Inden 2020 skal antallet af stipendier til udviklingslande øges væsentligt globalt, især til de mindst udviklede lande, små udviklingsøstater, og afrikanske lande, til brug for indskrivning på højere uddannelser, herunder erhvervsuddannelse og informations- og kommunikationsteknologi, tekniske, ingeniør- og videnskabelige programmer, i udviklede lande og andre udviklingslande.

4.B.1 Mængden af officiel udviklingsbistand til stipendier opdelt efter sektor og uddannelsesretning.

4.C Inden 2030 skal antallet af uddannede lærere øges væsentligt, bl.a. gennem internationalt samarbejde om læreruddannelse i udviklingslande, især de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater.

4.C.1 Andel af lærere i: (a) førskole, (b) grundskole, (c) udskoling og (d) gymnasie/ungdomsuddannelse, som minimum har modtaget den planlagte læreruddannelse i (f.eks. pædagogisk undervisning), pre-service og in-service, som er påkrævet for at kunne undervise på det relevante niveau i et givet land.